

Dosarul nr. 2ra-1645/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecător N. Pasecinic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători L. Bulgac, A. Panov și G. Dașchevici)

DECIZIE

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Galina Hodorco, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Galina Hodorco, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța, împotriva lui Vladimir Taranuha, Gheorghii Busuioc și Aureliei Bescocotova cu privire la determinarea cotelor-părți din bunul imobil și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Vladimir Taranuha, a fost admis apelul declarat de Aurelia Bescocotova, reprezentată de avocatul Ion Cerga, a fost casată integral hotărârea din 02 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 06 iunie 2017, Galina Hodorco, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vladimir Taranuha și Gheorghii Busuioc cu privire la delimitarea cotelor-părți din apartamentul nr. XXXXX de pe XXXXX, cu suprafața de 55, 5 m², nr. cadastral XXXXX, prin atribuirea coproprietarilor Vladimir Taranuha și Gheorghii Busuioc a câte 1/2 cotă-parte ideală din acest apartament și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 4-6, vol. I).

În motivarea acțiunii, reclamanta Galina Hodorco, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța, a relatat că prin hotărârea din 16 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, devenită irevocabilă, s-a încasat în beneficiul Galinei Hodorco, în mod solidar din contul lui Alexandr Taranuha și Vladimir Taranuha, datoria în sumă de 217 294 lei și taxa de stat în sumă de 6 530 lei, fiind eliberat titlul executoriu.

Reclamanta a susținut că la 31 martie 2017, executorul judecătoresc Evelina Marianciuc, a intentat procedura de executare silită în baza titlului executoriu privind

încasarea în beneficiul Galinei Hodorco, în mod solidar din contul lui Alexandr Taranuha și Vladimir Taranuha, a datoriei în sumă de 217 294 lei și a taxei de stat în sumă de 6 530 lei.

Reclamanta a specificat că executorul judecătoresc Evelina Marianciuc nu poate executa acest titlu executoriu din motiv că debitorii Alexandr Taranuha și Vladimir Taranuha nu dispun de avere ce poate fi urmărită.

Totodată, reclamanta a notat că Vladimir Taranuha a participat, împreună cu Gheorghii Busuioc, la privatizarea apartamentului nr. XXXXX de pe XXXXX, cu suprafața de 55, 5 m², nr. cadastral XXXXX, însă cotele-părți ale acestora din apartament nu sunt delimitate.

Reclamanta a afirmat că participanții la privatizare au drepturi egale asupra locuinței, astfel încât lui Vladimir Taranuha i se cuvine 1/2 cotă-parte ideală din apartamentul cu nr. cadastral XXXXX, care poate fi urmărită pentru datoriile față de reclamantă.

Reclamanta a invocat că în conformitate cu art. 95 alin. (1) din Codul de executare, urmărirea unei cote-părți din bunurile proprietate comună pe cote-părți și în devălmășie, inclusiv a celor indivizibile, se efectuează conform regulilor stabilite la art. 353 din Codul civil.

Astfel, reclamanta a evidențiat că potrivit art. 353 alin. (1) din Codul civil, creditorii unui coproprietar pot urmări cota-parte ideală a acestuia din bunurile proprietate comună pe cote-părți sau pot cere instanței de judecată împărțirea bunului, caz în care urmărirea se face asupra părții din bunul sau, după caz, asupra sumei de bani convenite debitorului.

Prin încheierea protocolară din 02 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost introdusă în proces în calitate de intervenient accesoriu Aurelia Bescocotova (f.d. 127-129, vol. I).

La 16 mai 2018, reclamanta Galina Hodorco, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța, a depus cerere prin care i-a indicat în calitate de copârâți pe Vladimir Taranuha, Gheorghii Busuioc și Aurelia Bescocotova, solicitând delimitarea cotelor-părți din apartamentul nr. XXXXX de pe XXXXX, cu suprafața de 55, 5 m², nr. cadastral XXXXX, prin atribuirea coproprietarilor Vladimir Taranuha, Gheorghii Busuioc și Aurelia Bescocotova a câte 1/3 cotă-parte ideală din acest apartament și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 193-194, vol. I).

În motivarea cererii, reclamanta Galina Hodorco, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța, a precizat că și Aurelia Bescocotova a participat la privatizarea apartamentului cu nr. cadastral XXXXX.

Prin hotărârea din 02 august 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Galina Hodorco împotriva lui Vladimir Taranuha, Gheorghii Busuioc și Aureliei Bescocotova cu privire la delimitarea cotelor-părți din bunul imobil și încasarea cheltuielilor de judecată. S-au delimitat cotele-părți din bunul imobil situat pe pe XXXXX, nr. cadastral XXXXX, după cum urmează: după Vladimir Taranuha 1/3 cotă-parte, după Gheorghii Busuioc 1/3 cotă-parte și după Aurelia Bescocotova 1/3 cotă-parte. S-a încasat în beneficiul Galinei Hodorco, din contul lui Vladimir Taranuha, taxa de

stat în sumă de 100 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4 200 lei. În rest, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată (f.d. 41-45, vol. II).

La 21 august 2018, Aurelia Bescocotova, reprezentată de avocatul Ion Cerga, a declarat apel împotriva hotărârii din 02 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 36-37, vol. II).

La 30 august 2018, Vladimir Taranuha a declarat, prin intermediul oficiului poștal, apel împotriva hotărârii din 02 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 38; 40, vol. II).

Prin decizia din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Vladimir Taranuha și a fost admis apelul declarat de Aurelia Bescocotova, reprezentată de avocatul Ion Cerga. A fost casată integral hotărârea din 02 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Galina Hodorco împotriva lui Vladimir Taranuha, Gheorghii Busuioc și Aureliei Bescocotova cu privire la delimitarea cotelor-părți din bunul imobil – apartamentul nr. XXXXX de pe XXXXX. S-a încasat în beneficiul lui Vladimir Taranuha, din contul Galinei Hodorco, taxa de stat în sumă de 75 lei (f.d. 104-108, vol. II).

La 03 iunie 2019, Galina Hodorco, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța, a declarat recurs împotriva deciziei din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii din 02 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 113-118, vol. II).

În motivarea recursului, recurenta Galina Hodorco, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța, a susținut că executorul judecătoresc Evelina Marianciuc nu poate executa titlul executoriu eliberat în baza hotărârii din 16 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din motiv că debitorii Alexandr Taranuha și Vladimir Taranuha își ascund veniturile și averea care poate fi urmărită.

În particular, recurenta a punctat că Vladimir Taranuha a moștenit după decesul tatălui său, Andrei Taranuha, 20% din capitalul statutar al Cooperativei „Principiu“, depunând la notarul public Rodica Semionova declarație de acceptare a succesiunii în limitele termenului de 6 luni de la deschiderea acesteia.

Recurenta a subliniat că, Cooperativa „Principiu“ deține cu drept de proprietate o încăpere nelocativă amplasată pe str. Calea Ieșilor nr. 45, mun. Chișinău, care la data de 08 iulie 2017 a avut valoarea de bilanț de 874 056 lei.

Recurenta consideră că datoria lui Vladimir Taranuha față de recurentă putea fi stinsă din contul masei succesoriale rămase după decesul lui Andrei Taranuha, însă Vladimir Taranuha cu rea-credință, până în prezent, nu i-a solicitat notarului public Rodica Semionova eliberarea certificatului de moștenitor legal.

În continuare, recurenta a declarat că prin decizia din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, instanța de apel, în esență, a revizuit hotărârea din 16 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, încălcând dreptul părților la un proces echitabil, garantat la art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, cât și principiul securității raporturilor juridice.

Recurenta a invocat că la pronunțarea hotărârii din 16 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, instanța de judecată a ținut cont de prevederile art. 1541 din Codul civil.

Recurenta a arătat că în conformitate cu prevederile art. 1541 din Codul civil în redacția în vigoare la data relevantă speței, anume moștenitorul trebuie să dovedească că datoriile celui ce a lăsat moștenirea depășesc valoarea averii succesoriale, cu excepția cazului când inventarul averii a fost efectuat de notar.

Recurenta a mai menționat că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, făcând trimitere la așa-numitul consimțământ din data de 08 iunie 2018 al lui Vladimir Taranuha, Gheorghii Busuioc și al Aureliei Bescocotova privind încetarea proprietății comune pe cote-părți prin împărțire.

Aici, recurenta a indicat că acest consimțământ nu a fost înregistrat de către IP „Agenția Servicii Publice“, și nici măcar autentificat notarial, cu atât mai mult că începând cu data de 31 martie 2017, asupra apartamentului cu nr. cadastral XXXXX este aplicată interdicția executorului judecătoresc Evelina Marianciuc, iar potrivit art. 321 alin. (2) din Codul civil în redacția în vigoare la data relevantă speței, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândește la data înscrierii în Registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege.

La 22 iulie 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților Vladimir Taranuha, Gheorghii Busuioc și Aurelia Bescocotova copia cererii de recurs depuse de Galina Hodorco, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța, împotriva deciziei din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 130, vol. II).

La 30 iulie 2019, intimata Aurelia Bescocotova, reprezentată de avocatul Ion Cerga, a depus referință la recursul declarat de Galina Hodorco, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța, solicitând respingerea acestuia și menținerea deciziei din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 132-134, vol. II).

La 28 august 2019, intimatul Vladimir Taranuha a depus referință la recursul declarat de Galina Hodorco, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța, solicitând considerarea acestuia ca inadmisibil (f.d. 136-137, vol. II).

Intimatul Gheorghii Busuioc nu și-a valorificat dreptul de a depune referință la recursul declarat de Galina Hodorco, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum rezultă din materialele cauzei, în fișa de însoțire nr. 3785 este indicat că la 04 aprilie 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurenteii Galina Hodorco copia deciziei integrale din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 109, vol. II).

Însă, la materialele cauzei nu este anexat avizul de primire de către recurenta Galina Hodorco a copiei deciziei integrale din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Totodată, Colegiul constată că recurenta Galina Hodorco, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța, a anexat la cererea de recurs copia plicului în care i-a fost expediată copia deciziei integrale din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

data expedierii fiind 13 aprilie 2019 (f.d. 119, vol. II).

Astfel, Colegiul consideră că recurenta Galina Hodorco, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța, care a declarat recursul la 03 iunie 2019, s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de declarare a recursului prevăzut la art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea din 18 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost considerat admisibil recursul declarat de Galina Hodorco, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța, împotriva deciziei din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 144, vol. II).

Verificând decizia din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticile invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că se impune admiterea recursului declarat de Galina Hodorco, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța, casarea deciziei din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 02 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pentru motivele ce se succed.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă prevede că instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din materialele cauzei, Colegiul evidențiază existența titlului executoriu, eliberat în temeiul hotărârii din 16 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, devenită irevocabilă, privind încasarea în beneficiul Galinei Hodorco, în mod solidar din contul lui Alexandr Taranuha și Vladimir Taranuha, a datoriei în sumă de 217 294 lei și a taxei de stat în sumă de 6 530 lei (f.d. 9, vol. I).

Art. 95 alin. (1) din Codul de executare statuează că urmărirea unei cote-părți din bunurile proprietate comună pe cote-părți și în devălmășie, inclusiv a celor indivizibile, se efectuează conform regulilor stabilite la art. 353 din Codul civil.

În conformitate cu art. 353 alin. (1) din Codul civil în redacția în vigoare la data relevantă speței, creditorii unui coproprietar pot urmări cota-parte ideală a acestuia din bunurile proprietate comună pe cote-părți sau pot cere instanței de judecată împărțirea bunului, caz în care urmărirea se face asupra părții din bun sau, după caz, asupra sumei de bani convenite debitorului.

Așadar, Colegiul relevă că o cotă-parte din proprietatea comună pe cote-părți, fiind în circuitul civil, poate fi urmărită pe baza pretențiilor creditorilor. Creditorii unui coproprietar, în cazul în care creanțele lor au ajuns la scadență, pot fie să ceară înstrăinarea cotei-părți, ce aparține coproprietarului debitor, fie sunt în drept să ceară instanței judecătorești împărțirea bunului din coproprietatea comună. Împărțirea bunului comun va putea avea loc doar dacă nu se cauzează prejudicii acestuia.

Din extrasul din Registrul bunurilor imobile, eliberat la 06 august 2018, Colegiul constată că apartamentul nr. XXXXX de pe XXXXX, cu suprafața de 55, 5 m², nr. cadastral XXXXX, este supus regimului proprietății comune în devălmășie, coproprietari fiind Vladimir Taranuha, Gheorghii Busuioc și Aurelia Bescocotova (f.d. 244, vol. I).

Potrivit art. 366 alin. (1) din Codul civil în redacția în vigoare la data relevantă speței, în cazul în care dreptul de proprietate aparține concomitent mai multor persoane fără ca vreuna dintre ele să fie titularul unei cote-părți ideale din bunul comun, proprietatea este comună în devălmășie.

Drept formă a proprietății comune, proprietatea în devălmășie se distinge prin aceea că aparține nefracționat tuturor titularilor devălmași și are ca obiect bunuri comune nefracționate în materialitatea lor. În cazul acestei forme de proprietate comună, titularii nu au determinată nici măcar o cotă-parte ideală, matematică în dreptul de proprietate. Caracteristica principală a dreptului de proprietate comună în devălmășie o constituie faptul că titularii acestui drept nu cunosc nici întinderea dreptului lor de proprietate asupra bunului comun și nici bunurile în materialitatea lor, ce aparțin fiecăruia în parte. Devălmășia ține de anumite relații personale existente între titularii dreptului respectiv.

În motivarea concluziei privind respingerea ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată depuse de Galina Hodorco împotriva lui Vladimir Taranuha, Gheorghii Busuioc și Aureliei Bescocotova cu privire la determinarea cotelor-părți din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, instanța de apel a indicat, *inter alia*, că acest bun imobil nu face parte din activul succesoral al defunctului Andrei Taranuha, iar creanța în sumă totală de 223 824 lei, pe care Galina Hodorco o deține față de Vladimir Taranuha și Alexandr Taranuha, derivă din statutul acestora de succesori ai lui Andrei Taranuha.

Astfel, instanța de apel, făcând trimitere la prevederile art. 1540 alin. (1) din Codul civil în redacția în vigoare la data relevantă speței, a concluzionat că Galina Hodorco este în drept să-și satisfacă creanța în sumă totală de 223 824 lei doar din contul activului succesoral al defunctului Andrei Taranuha.

În conformitate cu art. 1540 alin. (1) din Codul civil în redacția în vigoare la data relevantă speței, moștenitorii care au acceptat succesiunea satisfac pretențiile creditorilor celui ce a lăsat moștenirea proporțional cotei fiecăruia în activul succesoral.

Colegiul relevă că este greșită concluzia sus-menționată a instanței de apel, or legiuitorul a statuat doar faptul că dacă la moștenire vin mai mulți succesori ținută de plata pasivului, creditorii vor urmări pe fiecare moștenitor pentru o cotă-parte din pasiv corespunzătoare părții ce îi revine din moștenire.

Însă, legiuitorul nu a prevăzut că răspunderea moștenitorului pentru pasivele moștenirii se limitează doar la volumul activelor moștenite. Aceasta se datorează faptului că transmiterea moștenirii este o transmitere universală, întrucât are ca obiect patrimoniul persoanei fizice decedate, ca universalitate juridică, adică totalitatea drepturilor și obligațiilor care au valoare economică și care au aparținut defunctului.

De altfel, nici titlul executoriu eliberat în temeiul hotărârii din 16 februarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, privind încasarea în beneficiul Galinei Hodorco, în mod solidar din contul lui Alexandr Taranuha și Vladimir Taranuha, succesori ai defunctului Andrei Taranuha, a datoriei în sumă de 217 294 lei și a taxei de stat în sumă de 6 530 lei, nu conține precizări ce ar valida concluzia instanței de apel precum că Galina Hodorco este în drept să-și satisfacă creanța doar din contul activului succesoral al defunctului Andrei Taranuha.

Mai mult, Colegiul reliefează că în hotărârea din 16 februarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, este expres indicat că Alexandr Taranuha și Vladimir Taranuha, în calitate de succesori ai defunctului Andrei Taranuha, poartă răspundere juridică pentru datoriile acestuia, din care motiv Galina Hodorco a și depus cerere de chemare în judecată anume împotriva lui Alexandr Taranuha și Vladimir Taranuha.

Astfel, instanța de judecată a constatat, în mod irevocabil, că Vladimir Taranuha are calitatea de debitor personal față de Galina Hodorco.

În continuare, Colegiul menționează că art. 370 din Codul civil în redacția în vigoare la data relevantă speței stipulează că împărțirea bunului proprietate comună în devălmășie între coproprietarii devălmași se va face proporțional aportului fiecăruia la dobândirea bunului. Până la proba contrară, aportul coproprietarilor devălmași este prezumat a fi egal.

În context, Colegiul consideră necesar să precizeze că la împărțirea bunului proprietate comună în devălmășie vor fi aplicabile regulile împărțirii bunurilor proprietate comună cote-părți, ținându-se cont de particularitățile stipulate la art. 366-373 din Codul civil în redacția în vigoare la data relevantă speței.

În cazul proprietății comune în devălmășie, dreptul de proprietate al fiecăruia proprietar devălmaș se întâlnește cu drepturile celorlalți proprietari devălmași asupra fiecărei particule ce alcătuiesc bunul în materialitatea sa. Așadar, niciun proprietar devălmaș nu este titular exclusiv al unei fracțiuni materiale din bun și acest bun nu este divizat corespunzător drepturilor proprietarilor devălmași.

Însă, în cazul proprietății comune cu delimitarea cotelor-părți ideale, fiecare proprietar este titular exclusiv numai asupra unei cote-părți ideale, abstracte din dreptul de proprietate, drept care este fracționat între proprietari, dar nu și bunul în materialitatea lui. Prin urmare, se face distincție între bunul în materialitatea lui, care este nedivizat și cota-parte ideală, abstractă de dreptul de proprietate.

Drept urmare, luând în considerare că finalitatea urmăririi inclusiv a patrimoniului lui Vladimir Taranuha constă în satisfacerea creanței în sumă totală de 223 824 lei, pe care Galina Hodorco o deține față de Vladimir Taranuha, urmărirea se poate produce asupra cote-părți ideale a acestuia din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, fiind imperativă delimitarea cotelor-părți ideale ale coproprietarilor Vladimir Taranuha, Gheorghii Busuioc și Aurelia Bescocotova.

Or, în concordanță cu practica constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, scopul principiului proporționalității este de a garanta protecția dreptului la proprietate al persoanelor fizice și juridice de orice abuzuri și ilegalități din partea statului. Astfel, statul trebuie să dispună de motive întemeiate pentru a pune în

funcțiune orice ingerință privind dreptul la proprietate, aceasta urmând a fi nu doar legală și urmărind un scop legitim de protecție a interesului general, dar și necesară în vederea atingerii aceluși scop și în raporturile juridice obligaționale între debitori și creditori (hotărârea în cauza Dacia SRL contra Republicii Moldova din 24 februarie 2009).

În speță, prevalează interesul legitim al creditorului Galina Hodorco de a-și satisface creanța în sumă totală de 223 824 lei față de Vladimir Taranuha, inclusiv prin urmărirea cotei-părți ideale a lui Vladimir Taranuha din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.

La fel în motivarea concluziei privind respingerea ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată depuse de Galina Hodorco împotriva lui Vladimir Taranuha, Gheorghii Busuioc și Aureliei Bescocotova cu privire la determinarea cotelor-părți din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, instanța de apel a făcut referire la un înscris datat cu 08 iunie 2018, prin care Vladimir Taranuha, Gheorghii Busuioc și Aurelia Bescocotova își manifestă consimțământul de a delimita cotele-părți ideale din acest bun imobil, după cum urmează: Aurelia Bescocotova – cotă-parte ideală de 88%, Vladimir Taranuha – cotă-parte ideală de 1% și Gheorghii Busuioc – cotă-parte ideală de 11% (f.d. 239, vol. I).

În mod cert, coproprietarii devălmași ai unui bun imobil sunt în drept să delimiteze cotele-părți ideale din acesta pe baza propriilor interese.

Astfel, art. 345 alin. (3) din Codul civil în redacția în vigoare la data relevantă speței prevede că, coproprietarii devălmași pot atribui bunurilor comune regimul proprietății comune pe cote-părți.

Totodată, art. 353 alin. (4) din Codul civil în redacția în vigoare la data relevantă speței stipulează că actele de suspendare a împărțirii pot fi opuse creditorilor dacă sunt autentificate sau, după caz, sunt îndeplinite formalitățile de publicitate prevăzute de lege.

Conform art. 321 alin. (2) din Codul civil în redacția în vigoare la data relevantă speței, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândește la data înscrierii în Registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege.

Prin urmare, Colegiul reține că înscrisul din 08 iunie 2018, semnat de Vladimir Taranuha, Gheorghii Busuioc și Aurelia Bescocotova, privind delimitarea cotelor-părți ideale din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, poate produce efecte juridice și, respectiv, are vocația de a-i fi opozabil creditorului următor Galina Hodorco, doar cu condiția înscrierii acestuia în Registrul bunurilor imobile, condiție care nu a fost respectată.

Mai mult, legiuitorul a acordat creditorilor personali ai unui coproprietar dreptul să intervină la împărțirea bunului proprietate comună, împărțire care poate avea loc în condițiile art. 357-365 din Codul civil în redacția în vigoare la data relevantă speței.

Astfel, în conformitate cu art. 353 alin. (5) din Codul civil în redacția în vigoare la data relevantă speței, creditorii personali ai unui coproprietar pot, de asemenea, să intervină pe cheltuiala lor la împărțirea cerută de coproprietari ori de un alt creditor. Ei nu pot însă ataca o împărțire săvârșită, decât în cazul când aceasta

a avut loc în lipsa lor, fără a se ține seama de opoziția pe care au făcut-o și în cazul când împărțirea este simulată ori se efectuează astfel încât creditorii nu pot face opoziție.

În speță, creditorul urmăritor Galina Hodorco a invocat în cadrul examinării cauzei în prima instanță și în instanța de apel faptul că acordul privind delimitarea cotelor-părți ideale din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX nu a fost înscris în Registrul bunurilor imobile, nefiind astfel producător de efecte juridice, cât și faptul că acest acord este unul simulat, având în vedere că prin atribuirea debitorului Vladimir Taranuha a unei cote-părți ideale de doar 1% în bunul imobil respectiv, se încearcă încălcarea intereselor legitime ale Galinei Hodorco de a-și urmări creanța în sumă totală de 223 824 lei, inclusiv asupra patrimoniului lui Vladimir Taranuha.

În această privință, este întemeiată concluzia primei instanțe ce ține de irelevanța și inopozabilitatea acestui acord în raport cu pretenția reclamantei Galina Hodorco privind delimitarea cotelor-părți ideale din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, iar instanța de apel nu a formulat niciun argument valid care să desființeze această concluzie.

De altfel, luând în considerare că potrivit art. 370 din Codul civil în redacția în vigoare la data relevantă speței, până la proba contrară, aportul coproprietarilor devălmași este prezumat a fi egal, iar părâtii Vladimir Taranuha, Gheorghii Busuioc și Aurelia Bescocotova nu au adus niciun argument care să răstoarne prezumția aportului egal al acestora, în calitate de coproprietari devălmași, la bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.

În context, sunt aplicabile la data relevantă speței și prevederile art. 56 din Codul cu privire la locuințe, conform căruia membrii familiei chiriașului, care locuiesc împreună cu dânsul, se bucură la fel ca și chiriașul de toate drepturile și le revin toate obligațiile, ce decurg din contractul de închiriere a încăperii de locuit.

Prin urmare, având în vedere că potrivit certificatului seria TS nr. 030517, eliberat de Direcția generală economie, reforme și relații patrimoniale a Consiliului mun. Chișinău, Vladimir Taranuha, Gheorghii Busuioc și Aurelia Bescocotova au participat la privatizarea apartamentului cu nr. cadastral XXXXX, aceștia au drepturi egale la posesia, utilizarea și administrarea acestuia, adică au adus un aport egal la apartamentul în cauză (f.d. 94, vol. I).

Mai mult, Colegiul relevă că reaua-credință a lui Vladimir Taranuha la semnarea acordului din 08 iunie 2018, în sensul încălcării intereselor legitime ale Galinei Hodorco de a-și urmări creanța în sumă totală de 223 824 lei, inclusiv din contul patrimoniului lui Vladimir Taranuha, s-a manifestat și prin aceea că Vladimir Taranuha a moștenit după decesul tatălui său, Andrei Taranuha, 20% din capitalul social al Cooperativei „Principiu“, depunând la notarul public Rodica Semionova declarație de acceptare a succesiunii în limitele termenului de 6 luni de la deschiderea acesteia, însă până în prezent, nu a solicitat eliberarea certificatului de moștenitor legal (f.d. 56, vol. II).

Prin urmare, Colegiul conchide că este legală și întemeiată concluzia primei instanțe privind admiterea pretenției Galinei Hodorco cu privire la delimitarea

cotelor-părți din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, prin atribuirea coproprietarilor Vladimir Taranuha, Gheorghii Busuioc și Aurelia Bescocotova a câte 1/3 cotă-parte ideală din apartamentul nr. XXXXX de pe XXXXX, cu suprafața de 55, 5 m², nr. cadastral XXXXX.

Având în vedere problemele de drept invocate în speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Galina Hodorco, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța, de a casa decizia din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și de a menține hotărârea din 02 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) și alin. (2)-(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Galina Hodorco, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța.

Se casează decizia din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 02 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Galina Hodorco, reprezentată de avocatul Sergiu Negruța, împotriva lui Vladimir Taranuha, Gheorghii Busuioc și Aureliei Bescocotova cu privire la determinarea cotelor-părți din bunul imobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Nina Vascan